

PROTIKORUPČNÝ PROGRAM
Ministerstva spravodlivosti
Slovenskej republiky

Bratislava

30. júna 2023

Obsah

1. Úvod	3
2. Vymedzenie pojmov	3
3. Účel, ciele a východiská rezortného RPKP ministerstva	5
4. Priority protikorupčného programu ministerstva	6
5. Riadenie korupčných rizík	7
6. Opatrenia	7
7. Monitorovanie, hodnotenie a aktualizácia protikorupčného programu	13
8. Záverečné ustanovenia	14
Príloha - Vyhodnotenie plnenia opatrení za kalendárny rok 2022	15

1. Úvod

Nové znenie rezortného protikorupčného programu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „RPKP“ alebo „protikorupčný program“) bolo vypracované v súlade s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 585/2018 z 12. decembra 2018, k Návrhu protikorupčnej politiky Slovenskej republiky na roky 2019 – 2023 (ďalej len „protikorupčná politika SR“).

V bode B.4. tohto uznesenia sa členom vlády Slovenskej republiky a predsedom ostatných ústredných orgánov štátnej správy ukladá vyhodnocovať plnenie úloh vyplývajúcich z rezortného protikorupčného programu a aktualizovať tento program každoročne do 30. júna za predchádzajúci kalendárny rok.

Tento protikorupčný program nadväzuje na predošlý protikorupčný program, na schválenú Protikorupčnú politiku SR a pri jeho vypracovávaní sa zohľadňujú informácie vyplývajúce z prieskumu o korupčných rizikách na ministerstve. Premietajú sa doň poznatky a návrhy zamestnancov ministerstva i poznatky dobrej praxe iných organizácií vrátane relevantných zahraničných skúseností. Úlohou RPKP je vytvárať plnohodnotné pracovné prostredie s kultúrou protikorupčného správania, zmenšiť priestor pre vznik korupčného správania a zároveň zvýšiť účinnosť a efektívnosť predchádzania korupcii.

Prijímateľom RPKP sú všetci zamestnanci ministerstva. **Ministerstvo spravodlivosti SR (ďalej len „MS SR“)** si uvedomuje špecifiká celého rezortu, a preto budú vypracované aj protikorupčné programy pre Centrum právnej pomoci, Justičnú akadémiu, Zbor väzenskej a justičnej stráže, Úrad pre správu zaisteného majetku a súdy v spolupráci so zástupcami týchto inštitúcií.

Protikorupčný program je v súlade s princípmi iniciatívy pre otvorené vládnutie zverejnený v zmysle ustanovenia vlády Slovenskej republiky č. 585/2018 z 12. decembra 2018 na webovom sídle MS SR na adrese www.justice.sk.

2. Vymedzenie pojmov

Na účely realizácie protikorupčného programu sa používa vymedzenie pojmov, ktoré sú uvedené v Protikorupčnej politike SR (https://www.bojprotikorupcii.gov.sk/data/files/7130_protikorupcna-politika-sr-2019_2023.pdf?csrt=4251496863415904405) a ktoré používa odbor prevencie korupcie sekcie prevencie korupcie a krízového manažmentu Úradu vlády Slovenskej republiky vo zverejnených materiáloch rozoberajúcich problematiku riadenia korupčných rizík. https://www.bojprotikorupcii.gov.sk/data/files/7075_riadenie-rizik_hlavny-mat-fin.pdf?csrt=4251496863415904405

Integrita: znamená vlastnosť osoby, ktorá sa dôsledne prejavuje v čestnom, poctivom, nestrannom a dôveryhodnom konaní v súlade so všeobecne uznávanými hodnotami, etickými zásadami, normami a pravidlami. Miera integrity jednotlivca, orgánu verejnej moci i celého systému inštitúcií sa hodnotí podľa vonkajších prejavov a konaní v súlade s deklarovými hodnotami a zásadami. V tomto zmysle je medzi integritou a tendenciou ku korupcii nepriamoúmerný vzťah. Treba zdôrazniť, že pojem „integrita“ nie je totožný s pojmom „bezučinnosť“, ktorá sa podľa príslušných právnych predpisov SR preukazuje výpisom/odpisom z registra trestov.

Korupcia: vymedzenie pojmu korupcia ako zneužitie moci alebo postavenia vo vlastný prospech alebo v prospech iných osôb sa opiera o Dohovor OSN proti korupcii. Podobne aj Európska komisia (EK) v súvislosti Európskymi štrukturálnymi a investičnými fondmi (EŠIF) používa všeobecné vymedzenie pojmu korupcia, ktorú chápe ako „zneužitie (verejného) postavenia na osobný prospech“. Zdôrazňuje, že korupčnými platbami či transakciami sa napomáha mnohým ďalším druhom podvodov, ako sú napríklad falošné fakturácie, fiktívne výdavky alebo neplnenie zmluvných špecifikácií.

Korupčné riziko: V užšom zmysle sa pod týmto pojmom rozumie existencia príležitosti, pravdepodobnosti alebo možnosti vzniku korupcie a nákladov spojených s touto korupciou. Zahŕňa aj príčiny, priestor alebo podmienky, ktoré uľahčujú vznik situácie priaznivej pre podplácanie, korupciu, korupčné správanie alebo konanie. Je to napríklad varovný signál, že môže alebo by mohlo dôjsť k zneužitiu právomoci alebo postavenia vo vlastný prospech alebo v prospech iných osôb.

Protikorupčná prevencia („predchádzanie korupcii“, „prevencia korupcie“): Pod týmto pojmom sa rozumie systematické postupy na

- a) odhaľovanie a odstraňovanie príčin, príležitostí a podmienok priaznivých pre vznik a existenciu korupcie;
- b) znižovanie a odstraňovanie korupčných rizík;
- c) zníženie pravdepodobnosti alebo možnosti vzniku korupcie;
- d) odradzovanie osôb od páchania trestných činov korupcie;
- e) posilňovanie kultúry etiky, integrity a protikorupčného povedomia.

Rezortný orgán sa chápe ako ktorýkoľvek orgán verejnej moci, ministerstvo, samosprávny orgán, úrad, špecializovaná agentúra, právnická osoba zriadená zákonom, obchodná spoločnosť s majetkovou účasťou štátu, ako aj právnická osoba, ktorej jednou zo zakladajúcich strán alebo zriaďovateľom je orgán verejnej moci.

Verejná integrita sa chápe ako dôsledný súlad konania so spoločnými etickými hodnotami, zásadami a normami s cieľom podporovať a uprednostňovať verejný záujem pred súkromnými záujmami vo verejnom sektore. V kontexte činnosti orgánov verejnej moci sa zároveň chápe ako čestnosť, poctivosť, nezaujatosť, nestrannosť, rešpektovanie dôstojnosti, slušnosť, korektnosť, transparentnosť a dôveryhodnosť pri vykonávaní úradných povinností a zverených právomocí. Je nesporné, že medzi verejnou integritou a korupciou je nepriamoúmerný vzťah.

Verejný sektor zahŕňa legislatívne, výkonné, administratívne a justičné orgány a ich verejných činiteľov, ktorí sú vymenovaní alebo zvolení, platení alebo neplatení, v trvalej alebo dočasnej pozícii na ústrednej aj nižšej než celoštátnej úrovni. Môžu sem patriť aj verejnoprávne organizácie, štátne podniky a verejno-súkromné partnerstvá a ich zamestnanci, ako aj zamestnanci a entity poskytujúce verejné služby (napr. v zdravotníctve, vzdelávaní, verejnej doprave atď.), na ktoré sa môže uzavrieť zmluva, alebo v niektorých krajinách môžu byť financované zo súkromných zdrojov.

Verejný záujem sa chápe ako záujem trvalo a udržateľne zlepšovať, v súlade so zásadami právneho štátu a všeobecne uznávanými zásadami etiky a morálky, kvalitu života, životných podmienok a blahobytu všetkých občanov alebo väčšiny občanov. Verejný záujem ako predmet sústredeného úsilia sa však nechápe ako svojvôľa na úkor ostatných osôb, ale ako oprávnený nárok, pri ktorom sa nezhorší situácia ostatných osôb, a dodržia sa jasné a určité kritériá demokracie a právneho štátu.

Vyvoditeľná zodpovednosť znamená povinnosť osoby zodpovedať sa za preukázateľné následky svojho konania a svojej činnosti, ktoré majú nepriaznivý vplyv na boj proti korupcii a prevenciu korupcie.

Zvyšovanie povedomia (angl. „awareness raising“) o korupcii sa chápe ako interaktívny komunikačný proces zlepšovania schopnosti vnímať a pochopiť súvislosti korupcie, jej prejavy, spôsoby a následky, ako aj rozvíjania spôsobilostí, zručností, motivácie a postojov potrebných na aktivizáciu protikorupčného správania.

Protikorupčný koordinátor: jeho pozícia je vytvorená v súlade s úlohou č. B.1 z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 585 z 12. decembra 2018. Protikorupčný koordinátor zabezpečuje fungovanie protikorupčného systému ministerstva, pomáha vedúcim zamestnancom presadzovať protikorupčné opatrenia, koordinuje aktivity protikorupčnej prevencie vrátane procesu riadenia korupčných rizík a v rámci svojej pôsobnosti poskytuje odborné konzultácie v dotknutej oblasti.

Použité skratky:

MS SR	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
GTSÚ	Generálny tajomník služobného úradu
KGTSÚ	kancelária generálneho tajomníka služobného úradu
OÚ	Osobný úrad
GR	Generálni riaditelia
RO	Riaditelia odborov
KS	Krajské súdy
OS	Okresné súdy
CPP	Centrum právnej pomoci
ZVJS	Zbor väzenskej a justičnej stráže
JA SR	Justičná akadémia Slovenskej republiky
ÚpSZM	Úrad pre správu zaisteného majetku

3. Účel, ciele a východiská rezortného RPKP ministerstva

Protikorupčný program ministerstva bol vypracovaný s cieľom zlepšiť protikorupčnú prevenciu a boj proti korupcii, teda na základe identifikácie korupčných rizík a príčin korupcie zamedziť vzniku nových podmienok, príležitostí a situácií pre korupčné správanie v rezorte. Zohľadňuje pritom špecifiká ministerstva ako ústredného orgánu štátnej správy, resp. kontext jeho pôsobnosti a kompetencií. Z kontextu protikorupčnej politiky Slovenskej republiky vyplýva, že protikorupčná prevencia je jednoduchšia a menej nákladná než samotné odhaľovanie, vyšetrovanie, stíhanie korupcie a vykonávanie náprav. Musí však byť efektívna a účinná.

Zámerom tohto RPKP ministerstva je teda vytvoriť prostredie, ktoré:

- zvýši dôveru občanov v čestný a dôveryhodný výkon verejnej moci,
- zvýši povedomie o korupcii, aktivizuje protikorupčné správanie a konanie zamestnancov a zlepši podmienky na nahlasovanie podozrení z korupcie a možnosti ochrany jej oznamovateľov, zdôrazní ochranu verejného záujmu a odmietanie korupčného správania a konania na všetkých organizačných úrovniach,
- dôsledne uplatní vyvoditeľnú zodpovednosť za korupciu,
- vytvorí podmienky na zabránenie zneužitia moci, vplyvu a postavenia, klientelizmu, rodinkárstvu a protekcionárstvu.

Na dosiahnutie tohto cieľa je potrebné vytvárať vhodné inštitucionálne, právne, technické a spoločenské podmienky a uplatňovať zásadu nulovej tolerancie korupcie. V súvislosti s touto zásadou sa nesmú zľahčovať alebo prehliadať ani prejavy korupčného správania a riziká, ktoré by mohli umožniť vznik korupcie alebo vytvoriť priestor či príležitosť na jej spáchanie.

U osôb nahlasujúcich korupciu sa nesmie vytvárať pocit viny a u páchatel'ov drobnej korupcie pocit kolektívnej nevinu. Zamestnanec musí mať istotu, že jeho oznámenie o podozrení z korupcie, korupčnom správaní alebo konaní zostane dôverné a nebude proti nemu podniknuté odvetné opatrenie.

Pri rozhodovaní na základe vlastnej úvahy nesmie byť spochybnená integrita ani dôveryhodnosť ministerstva, v mene ktorého sa rozhodnutie vydáva. Akékoľvek znižovanie transparentnosti rozhodovacích procesov orgánov verejnej moci je neprijateľné. Týka sa to nielen oblastí, v ktorých sa rozhoduje o použití či pridelovaní prostriedkov z verejných zdrojov, ako aj procesov schvaľovania, povoľovania, udeľovania licencií, akreditácií, pokút a sankcií. V tejto súvislosti je takisto potrebné odstrániť z rozhodovacích procesov všetky diskrečné prvky, ktoré by mohli vytvárať priestor pre korupčné správanie. Pri rozhodovaní na základe vlastnej úvahy nesmie byť spochybnená integrita ani dôveryhodnosť orgánu, v mene ktorého sa rozhodnutie vydáva. Rovnako je potrebné dôrazne uplatňovať vyvoditeľnú zodpovednosť za vytváranie priestoru, príležitostí a podmienok pre korupciu, ako aj pre vznik a existenciu korupčných schém a sietí (tzv. „karuselová korupcia“).

Osobitne dôležitú úlohu pri zvyšovaní dôvery v štátne inštitúcie zohráva aktívna spolupráca so zástupcami občianskej spoločnosti a mimovládnych organizácií, a preto je pri realizácii RPKP dôležitá spolupráca so zástupcami mimovládnych i občianskych organizácií.

4. Priority protikorupčného programu ministerstva

Protikorupčný program je postavený na prioritách a cieľoch, ktoré vychádzajú z priorit Protikorupčnej politiky SR a NPKP.

Priorita 1: Posilniť postavenie MS SR ako dôveryhodnej inštitúcie, ktorá svojou činnosťou presadzuje a chráni verejný záujem prostredníctvom znižovania priestoru a príležitostí pre korupciu.

Priorita 2: Zvyšovať povedomie zamestnancov a posilňovať ich integritu.

Priorita 3: Zvyšovať efektívnosť protikorupčného riadenia na MS SR.

Priorita 4 : Vytvárať a posilňovať protikorupčné prostredie.

5. Riadenie korupčných rizík

Riadenie korupčných rizík ako súčasť protikorupčného systému sa uskutočňuje vo všetkých rezortoch v zmysle uznesenia vlády SR č. 585/2018 z 12. decembra 2018 k Návrhu protikorupčnej politiky SR.

V rámci identifikácie korupčných rizík bol dňa 2. júna 2023 všetkým zamestnancom ministerstva rozoslaný anonymný elektronický dotazník prostredníctvom aplikácie „Riadenie korupčných rizík“ dodanej Úradom vlády Slovenskej republiky a zber údajov trval do 9. júna 2023. Z oslovených 362 respondentov sa prieskumu zúčastnilo 127 (35.08 %).

Účelom dotazníka bola pravidelná identifikácia a vyhodnotenie, do akej miery je ministerstvo vystavené korupcii a aké korupčné riziká by mohli ohroziť riadne fungovanie ministerstva. Na základe získaných údajov boli stanovené prijaté nové opatrenia a ciele na minimalizovanie a odstránenie zistených korupčných rizík. Zároveň na základe mapy korupčných rizík boli predbežne identifikované nasledovné riziká:

- a) Neznalosť systému riadenia protikorupčných činností
- b) Netransparentnosť postupov organizácie v oblasti prevencie korupcie
- c) Nedostatočné poznanie systému vybavovania oznámení o protispoločenskej činnosti
- d) Nedostatočná znalosť možnosti ochrany pred odvetnými opatreniami
- e) Nedostatočné vymáhanie osobnej zodpovednosti za škodu spôsobenú korupčným správaním alebo protispoločenskou činnosťou
- f) Nedostatočná dôvera zamestnancov v systéme ochrany oznamovateľov
- g) Chýbajúce účinné mechanizmy na zabránenie náležitým vnútorným a externým tlakom na rozhodovanie

Návrhy na odstránenie najčastejšie identifikovaných korupčných rizík sú súčasťou navrhovaných konkrétnych protikorupčných opatrení v rámci ministerstva.

6. Opatrenia

Cieľ č. 1	Zmenšiť priestor na existenciu a vznik korupčných rizík
Ukazovateľ:	Identifikované a odstránené nedostatky umožňujúce vznik a existenciu korupčných rizík

Identifikácia nedostatkov na ministerstve, ktoré umožňujú alebo by mohli umožniť vznik a prípadne existenciu korupčných rizík, musí byť založená na faktoch (zásada dôkazného základu). Ministerstvo zaviedlo systém riadenia korupčných rizík, ktorého súčasťou je aj elektronický nástroj (aplikácia z Úradu vlády SR „Riadenie korupčných rizík“) ktorý poskytuje riadiacim pracovníkom dôkazný základ v podobe informácií o korupčných rizikách na ministerstve a prípadne naznačí aj možné zodpovedajúce opatrenia.

Vzhľadom na to, že ministerstvo vstupuje do vzťahov aj s externými subjektmi, pri riadení korupčných rizík sa zohľadňujú aj partneri vecného vzťahu a interakcie s nimi. Účinnosť využívania elektronického nástroja je vhodné vyhodnotiť a na tento účel by sa mali stanoviť kritériá účinnosti.

Tieto kritériá by mali obsahovať napríklad počet skutočných respondentov zapojených do identifikácie korupčných rizík, ochotu zamestnancov podieľať sa na zmenšovaní priestoru pre korupciu a vznik či existenciu korupčných rizík, počet a kvalitu opatrení navrhovaných respondentmi a riadiacimi/vedúcimi pracovníkmi, zmenšené alebo odstránené korupčné riziká, obsah spätnej väzby od verejnosti o činnosti zamestnancov ministerstva a pod. Využívanie elektronického nástroja bude koordinované odborom prevencie korupcie Úradu vlády SR. Treba však zdôrazniť, že identifikované korupčné riziko neznamená, že už dochádza ku korupcii alebo s ňou súvisiacej protispoločenskej činnosti. Toto riziko iba naznačuje, že existuje priestor, príležitosť alebo vhodné podmienky na uskutočnenie korupcie.

Na uľahčenie identifikácie, analýzy a vyhodnocovania korupčných rizík je potrebné vypracovať jasnú a ľahko zrozumiteľnú metodiku, ktorá pomôže efektívne riadiť tieto riziká, pričom sa zohľadní poradie ich dôležitosti.

Opatrenie č. 1.1	Identifikovať pracovné pozície, ktoré sú vystavené zvýšenému riziku korupcie
Ukazovatele:	a) aktualizovať katalóg rizikových pracovných pozícií b) prijať pravidlá správania sa na pracovných pozíciách, ktoré sú vystavené zvýšenému riziku korupcie c) monitorovať účinnosť prijatých pravidiel správania sa
Termín vypracovania:	do 1. apríla 2024
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti:	do 30. júna 2024 v rámci aktualizácie protikorupčného programu
Gestor:	KGTSÚ
Spolugestor:	OÚ, GR

Na budovanie účinného systému protikorupčného manažérstva je potrebné neustále zvyšovanie povedomia zamestnancov o zásadách integrity, opatreniach na prevenciu korupcie a konflikte záujmov. Zvyšovaním miery integrity výrazne posilňuje dôvera v organizáciu.

Opatrenie č. 1.2	Zvýšiť povedomie zamestnancov o zásadách integrity, opatreniami na prevenciu korupcie a konflikte záujmov
Ukazovatele:	a) uskutočňovať praktické školenia zamerané na zásady integrity, etické správanie, konflikt záujmov a prevenciu korupcie pre novoprijatých zamestnancov ministerstva v rámci adaptačného vzdelávania, pre súčasných zamestnancov priebežne, najmenej jedenkrát za dva roky b) záznamy o vykonaných školeniach
Termín:	Pravidelne podľa potreby

Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti:	do 30. júna 2024 v rámci aktualizácie protikorupčného programu
Gestor:	KGTSÚ
Spolugestor:	GR, RO, OÚ

Nízka miera transparentnosti činností a neochota sprístupňovať informácie v organizácii môže mať za následok oslabenie integrity zamestnancov a zvýšenie výskytu korupčného správania. Úlohou organizácie v štátnej správe je preto dosiahnuť zvýšenie transparentnosti činností a hospodárnosti pri spravovaní verejných prostriedkov.

Opatrenie č. 1.3	Zvýšiť mieru transparentnosti v organizácii
Ukazovatele:	a) zvýšiť mieru komunikácie vedenia so zamestnancami b) identifikovať a odstrániť formalistické a byrokratické postupy vo vnútri organizácie
Termín:	Do 1. marca 2024
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti:	do 30. júna 2024 v rámci aktualizácie protikorupčného programu (vrátane navrhnutia prípadných opatrení)
Gestor:	KGTSÚ
Spolugestor:	GR, RO

Cieľ č. 2:	Účinne chrániť oznamovateľov podozrení z korupcie, inej protispoločenskej činnosti a neetického správania
Ukazovateľ:	Zlepšenie systému ochrany oznamovateľov, ktorý im poskytuje istotu, že nebudú proti nim použité odvetné opatrenia v dôsledku nahlásenia protispoločenskej činnosti

Samotná existencia právnych predpisov nepostačuje na znižovanie miery výskytu korupcie a jej postihovanie. Je preto potrebné, aby zamestnanci ministerstva mali dostatočné povedomie o tom, kde môžu vykonať oznámenie o podozrení z korupcie, korupčného správania alebo iného protispoločenského konania a rovnako tak aj vedeli požiadať o ochranu v prípade oznámenia podozrení z nekalého konania.

Princípom ochrany oznamovateľov sú postupy a pravidlá/interné akty riadenia nastavené tak, aby zaručovali podporu a ochranu osobám, ktoré v dobrej viere upozornia na vznik korupčných rizík, možné korupčné alebo iné protispoločenské konanie či neetické správanie. Súčasťou ochrany týchto osôb je uplatňovanie systému pravidiel a postupov na nestranné posúdenie správania voči zamestnancovi, ktoré je možné pokladať za odvetný postih za to, že nahlásil podozrenie z korupčného alebo iného protispoločenského konania či neetického správania. Dôkazné bremeno je na osobe, ktorá navrhla alebo uplatňuje postih.

Opatrenie č. 2.1	Zvyšovať povedomie zamestnancov o ochrane oznamovateľov a postupoch oznamovania podozrení z korupcie, korupčného správania a iného protispoločenského konania
Ukazovatele:	a) zabezpečiť vzdelávacie aktivity na zvyšovanie povedomia o ochrane oznamovateľov, postupov nahlasovania nekalého konania a postupov na požiadanie ochrany v prípade oznámenia podozrení z nekalého konania na základe zavedených interných aktov riadenia b) počet uskutočnených vzdelávacích aktivít c) vytvorenie intranetového odkazu na tému prevencia korupcie d) informovanie zamestnancov formou vzdelávacích aktivít o protikorupčných opatreniach e) vytvorenie brožúr, ktoré obsahujú informácie o korupcii a protispoločenskej činnosti
Termín:	Do 1. apríla 2024
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti:	do 30. júna 2024 v rámci aktualizácie protikorupčného programu (vrátane navrhnutia prípadných opatrení)
Gestor:	KGTSÚ
Spolugestor:	GR, RO, OÚ

Cieľ č. 3	Presadzovať kultúru verejnej integrity
Ukazovateľ:	Súlad konania zamestnancov ministerstva so spoločnými etickými hodnotami, zásadami a normami

Ministerstvo pokladá za jednu zo základných podmienok posilňovania svojej dôveryhodnosti dôsledné presadzovanie kultúry verejnej integrity nielen v rámci vlastného úradu, ale aj vo vzťahu k partnerom vecného vzťahu a pri komunikácii s verejnosťou. Všetci zamestnanci ministerstva majú konať v súlade so spoločnými etickými hodnotami, zásadami a normami a vo svojich pracovných činnostiach a vykonávaní svojich právomocí podporujú a uprednostňujú verejný záujem pred súkromnými záujmami. V súlade s odporúčaním Rady OECD o verejnej integrite by sa v činnosti ministerstva mali zohľadňovať nielen súvislosti, v ktorých tento úrad pôsobí, ale aj riziká, ktoré kultúru integrity ohrozujú a integrita zamestnancov prejavujúca sa v ich správaní. Ponúkanie, poskytovanie alebo prijímanie darov, pohostení alebo iných podobných úžitkov či výhod sa niekedy môže odôvodnene treťou stranou (napr. verejnosťou alebo médiami) vnímať ako korupcia alebo korupčné správanie. K takému vnímaniu môže dôjsť aj vtedy, keď darca ani prijímateľ nemal v úmysle získať alebo poskytnúť za tento dar či pohostenie nejakú výhodu. Riziko korupčného správania do značnej miery môžu ovplyvniť aj chýbajúce mechanizmy na zabránenie nenáležitým vnútorným a externým tlakom na rozhodovanie.

Opatrenie č. 3.1	Zaviest' účinné mechanizmy na zabránenie nenáležitým vnútorným a externým tlakom na rozhodovanie
Ukazovatele:	a) zaviesť opatrenia voči výskytu klientelizmu, nepotizmu a nezákonnému lobingu

	b) počet zamestnancov oboznámených s pravidlami
Termín:	1. apríl 2024
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti:	do 30. júna 2024 v rámci aktualizácie protikorupčného programu
Gestor:	KGTSÚ
Spolugestor:	GR, RO, Sekcia informatiky, OÚ

Ministerstvo identifikuje a vyhodnocuje riziká vyplývajúce z možných alebo existujúcich vnútorných i vonkajších konfliktov záujmov. Všetci zamestnanci ministerstva sú povinní oznámiť každý skutočný alebo potenciálny konflikt záujmov, ako napríklad rodinné, finančné alebo iné prepojenie, ktoré môže alebo by mohlo zasiahnuť priamo alebo nepriamo do výkonu ich práce a výkonu pracovných povinností svojmu nadriadenému a osobnému úradu. Pravidlá riešenia konfliktu záujmov majú pomôcť špecifikovať situácie, v ktorých sa môže stať, že zamestnanci uľahčia uskutočnenie korupčnej transakcie alebo jej nezabránia. Konflikt záujmov môže úzko súvisieť aj so zapojením rizikového obchodného partnera alebo zamestnanca do projektu alebo transakcie, následkom čoho môže dôjsť k vzniku tajných dohôd, neopodstatneným zvýšeniam nákladov, nekvalitným projektom a pod.

Opatrenie č. 3.2	Upraviť pravidlá obstarávania tovaru, služieb a stavebných prác
Ukazovatele:	a) vytvorenie interného riadiaceho aktu (k príprave a procesu) verejných obstarávaní
Termín:	do 31. decembra 2023
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti:	do 30. júna 2024 v rámci aktualizácie protikorupčného programu
Gestor:	KGTSÚ
Spolugestor:	Verejné obstarávanie, Právna sekcia

V súvislosti s obstarávaním tovaru, služieb a stavebných prác bol identifikovaný priestor pre korupciu a netransparentnosť v snahe ovplyvniť výklad právneho predpisu v konkrétnom prípade. Na zníženie tohto rizika je preto potrebné určiť jednotné kritéria anonymizácie obsahu zverejňovaných zmlúv.

Opatrenie č. 3.3	Revidovať kritéria anonymizácie obsahu zverejňovaných zmlúv
Ukazovatele:	a) kontrola dodržiavania kritérií, ktoré upravujú spôsob anonymizácie zverejňovaných zmlúv
Termín:	31. december 2023
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti:	do 30. júna 2024 v rámci aktualizácie protikorupčného programu (vrátane návrhnutia prípadných opatrení)
Gestor:	KGTSÚ
Spolugestor:	OHS, Právna sekcia

Cieľ č. 4	Aktivizovať protikorupčné správanie a konanie zamestnancov
Ukazovateľ:	Zamestnanci sa iniciatívne zapájajú do prevencie korupcie vrátane identifikácie korupčných rizík a navrhujú opatrenia na ich minimalizáciu a prípadne odstránenie

Aktivizovanie protikorupčného správania sa je základným predpokladom na posilnenie prevencie korupcie s dôrazom na reálne prejavy protikorupčného správania a konania zamestnancov vrátane vedúcich zamestnancov, ktoré vedie k integrite jednotlivca, orgánu verejnej moci i celého systému inštitúcií. Jedným z prostriedkov na aktivizovanie protikorupčného správania sa je systém protikorupčného vzdelávania s dôrazom na skutočné, praktické uplatňovanie a vyhodnocovanie účinnosti protikorupčného úsilia a zabránenie nedostatkom v aplikačnej praxi, napríklad pri uplatňovaní zákonov a predpisov.

Opatrenie č. 4.1:	Udržiavať systém protikorupčného vzdelávania a vyhodnocovať účinnosť vzdelávacích aktivít
Ukazovatele:	a) zvýšená iniciatíva zamestnancov pri identifikácii priestoru a príležitostí umožňujúcich vznik a existenciu korupčných rizík b) počet návrhov na zmenšenie a prípadne odstránenie korupčných rizík c) riešenie etických dilem v rámci vzdelávacích aktivít d) vytvorenie systému protikorupčného vzdelávania e) novo prijatí zamestnanci sa zúčastnia úvodných vzdelávacích aktivít o prevencii korupcie, etike a integrite f) zamestnanci sa zúčastňujú priebežných vzdelávacích aktivít o prevencii korupcie, etike a integrite g) počet zamestnancov, ktorí absolvovali protikorupčné vzdelávanie
Termín:	do 31. mája 2024 a priebežne
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti:	do 30. júna 2023 v rámci aktualizácie protikorupčného programu (vrátane navrhnutia prípadných opatrení)
Gestor:	KGTSÚ
Spolugestor:	GR, RO, OÚ

Vzdelávacie aktivity zahŕňajú jednak úvodné protikorupčné vzdelávanie pre novo prijatých zamestnancov, ako aj priebežné protikorupčné vzdelávanie pre všetkých zamestnancov ministerstva. Aktivizáciu protikorupčného správania sa je možné dosiahnuť aj správnou motiváciou zamestnancov, verejným uznaním zamestnancov a adekvátnym finančným ohodnotením.

Opatrenie č. 4.2:	Vypracovať a uplatňovať interný predpis o spôsoboch riešenia konfliktu záujmov a politike darov.
Ukazovatele:	a) vypracovaný interný predpis pre zamestnancov ministerstva b) zaznamenaný počet zamestnancov
Termín:	do 31. decembra 2023
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti:	do 30. júna 2024 v rámci aktualizácie protikorupčného programu (vrátane navrhnutia prípadných opatrení)
Gestor:	KGTSÚ, OÚ
Spolugestor:	zástupcovia príslušných organizačných útvarov MS SR v zmysle organizačného poriadku MS SR

7. Monitorovanie, hodnotenie a aktualizácia protikorupčného programu

Účelom monitorovania RPKP je zistiť mieru úspešnosti vykonávania protikorupčných opatrení a mieru uistenia o dosiahnutých zlepšeniach na MS SR. Cieľom je vytvoriť jasný obraz o dosiahnutom pokroku v znižovaní korupcie. Pri monitorovaní sa prostredníctvom KGTSÚ priebežne zbierajú údaje a informácie o stave vykonávania opatrení zainteresovanými subjektmi. Na zabezpečenie hladkého priebehu monitorovania a náležitého vyhodnotenia RPKP je však nevyhnutná spolupráca a súčinnosť so všetkými útvarmi MS SR ak aj v rámci rezortu. Pri monitorovaní, ako aj vyhodnotení, sa berú do úvahy najmä informácie poskytnuté organizačnými útvarmi MS SR, resp. zainteresovanými stranami. Informácie z médií, hodnotiacich správ a prieskumov vypracovaných medzinárodnými i vnútroštátnymi organizáciami, od podnikateľského sektora, ako aj od mimovládnych organizácií umožnia získať objektívny a nezaujatý pohľad na vykonávanie RPKP. To znamená, že pri vyhodnocovaní sa zohľadňujú všetky uvedené zdroje informácií. Pri hodnotení sa berie do úvahy aj určenie nedostatkov (resp. slabých stránok), ktoré majú nepriaznivý vplyv na schopnosť identifikovať, zmierniť a prípadne eliminovať korupčné riziká. Zároveň sa identifikujú príčiny nevykonania alebo nedostatočného vykonávania opatrení. Takisto sa uvedie, aké zlepšenia sa dosiahli a aké sú trendy a poučenia pre ďalšie obdobie. Keďže RPKP je otvorený dokument, počíta sa s tým, že v prípade potreby a zistenia nedostatkov alebo nových skutočností bude priebežne aktualizovaný. KGTSÚ v súčinnosti s útvarmi MS SR navrhne prípadné zmeny a doplnenia jednotlivých opatrení, riešenia problémov a spôsoby eliminácie prekážok spomaľujúcich alebo znemožňujúcich realizáciu RPKP.

8. Závěrečné ustanovenia

Protikorupčný program je otvorený dokument, ktorý bude v prípade potreby priebežne aktualizovaný.

Úlohy vyplývajúce z protikorupčného programu a jeho aktualizácia sa vyhodnocuje každoročne do 30. júna za predchádzajúci kalendárny rok. Vyhodnotenie plnenia opatrení v kalendárnom roku 2022 tvorí prílohu k protikorupčnému programu.

V zmysle uznesenia vlády SR č. 585/2018 z 12. decembra 2018 je aktuálne znenie protikorupčného programu zverejnené na webovom sídle ministerstva na adrese <https://www.justice.gov.sk/protikorupcna-politika/>

Tento protikorupčný program nadobúda účinnosť od 30. júna 2023.

JUDr. Jana Dubovcová
ministerka spravodlivosti
Slovenskej republiky

Príloha - Vyhodnotenie plnenia opatrení za kalendárny rok 2022

V nadväznosti na plnenie úlohy uvedenej v bode B.4. uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 585/2018 z 12. decembra 2018 k Návrhu protikorupčnej politiky Slovenskej republiky na roky 2019 – 2023 ministerstvo vyhodnocuje plnenie úloh protikorupčného programu každoročne do 30. júna za predchádzajúci kalendárny rok.

V kalendárnom roku 2022 ministerstvo malo naplánovanú realizáciu nasledovných opatrení:

Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Stav opatrenia
1.1	Identifikovať pracovné pozície, ktoré sú vystavené zvýšenému riziku korupcie	Čiastočne splnené a ďalšie monitorovanie

Spôsob splnenia: V súčinnosti s GR a RO boli identifikované pracovné pozície, ktoré svojou povahou a činnosťou môžu byť vystavené zvýšenému riziku korupcie, a to podľa stupnice (nízka, stredná, vysoká). Na základe subjektívnych hodnotení jednotlivých vedúcich pracovníkov bol vytvorený katalóg týchto pozícií. K prijatiu konkrétnych pravidiel správania sa na týchto pozíciách sa doposiaľ nepristúpilo. Ďalej však prebieha monitorovanie týchto rizikových pracovných pozícií a pripravujú sa konkrétne návrhy pravidiel správania sa.

Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Stav opatrenia
1.2	Zvýšiť povedomie zamestnancov o zásadách integrity, opatreniami na prevenciu korupcie a konflikte záujmov	Splnené

Spôsob splnenia: Dňa 30.06.2023 Protikorupčný koordinátor vykonal školenie, resp. zvyšovanie povedomia zamestnancov ministerstva o opatreniach v oblasti prevencie korupcie, zásad integrity, konfliktov záujmov a oznamovania protispoločenskej činnosti.

Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Stav opatrenia
1.3	Zvýšiť mieru transparentnosti v organizácii	Čiastočne splnené

V rámci zlepšenia komunikácie medzi zamestnancami a vedením, vedúci zamestnanci sa usilujú o to, aby sa všetci zamestnanci v práci cítili byť podporovaní a ich názory boli vypočuté. Komunikácia so zamestnancami prebieha prostredníctvom e-mailu, alebo možnosťou osobných stretnutí. Ministerstvo pravidelne informuje všetkých zamestnancov aj prostredníctvom intranetu, spoločnej emailovej adresy, úradnou tabuľou, médiami, sociálnymi sieťami. Predmetné opatrenie je vnímané ako kontinuálna činnosť s neustálou možnosťou na zlepšovanie a z uvedeného dôvodu je potrebné stále plnenie a analyzovanie postupov.

Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Stav opatrenia
2.1	Zvyšovať povedomie zamestnancov o ochrane oznamovateľov a postupoch oznamovania podozrení z korupcie, korupčného správania a iného protispoločenského konania	Čiastočne splnené

Spôsob splnenia: Dňa 26.04.2023 bolo zorganizované školenie pre všetkých vedúcich zamestnancov ministerstva ohľadom problematiky oznamovania protispoločenskej činnosti, kde prednášajúcim bol priamo Úrad na ochranu oznamovateľov. Taktiež dňa 30.06.2023 Protikorupčný koordinátor vykonal školenie, resp. zvyšovanie povedomia zamestnancov ministerstva o opatreniach v oblasti prevencie korupcie, zásad integrity, konfliktov záujmov a oznamovania protispoločenskej činnosti, v rámci ktorého boli vysvetlené aj pojmy a následne postupy oznamovania podozrenia z korupcie, resp. korupčného správania a inej protispoločenskej činnosti. Po aktualizácii interného aktu riadenia budú zamestnanci oboznámení o ich ochrane v prípade oznámenia protispoločenskej činnosti a ostatných postupoch v prípade žiadosti o ochranu. Po tejto aktualizácii bude vytvorený aj samostatný odkaz na intranete ministerstva, kde budú vymedzené najdôležitejšie informácie o danej problematike spolu s možnosťami oznamovania a ich ochrany. Zároveň je pripravený návrh „brožúry“, resp. informačného letáku ohľadom danej problematiky.

Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Stav opatrenia
3.1	Zaviesť účinné mechanizmy na zabránenie nenáležitým vnútorným a externým tlakom na rozhodovanie	Monitoruje sa

Spôsob splnenia: Ministerstvo má nastavené účinné mechanizmy na zabránenie nenáležitým vnútorným a externým tlakom na rozhodovanie a to najmä jeho postupmi pri vydávaní rozhodnutí ako napríklad princíp štyroch očí, či viac stupňová kontrola. Problematika však vyžaduje neustále monitorovanie na možné zlepšenia. Zvýšenie transparentnosti vydávaných rozhodnutí, napríklad formou zverejňovania na webovom sídle ministerstva však nebude možné, vzhľadom na enormné množstvo rozhodnutí, ktoré ministerstvo na jednotlivých organizačných útvaroch vydáva, preto ďalšie možnosti zvýšenia transparentnosti sa stále analyzujú.

Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Stav opatrenia
3.2	Upraviť pravidlá obstarávania tovaru, služieb a stavebných prác	Čiastočne splnené

Spôsob splnenia: Ministerstvo má aktuálne v príprave interný riadiaci akt k príprave a procesu verejných obstarávaní. Vzhľadom na významnosť tohto aktu však prebieha komplexné a zodpovedné interné pripomienkové konanie. Ministerstvo postupuje v zmysle zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zadáva zákazky

elektronicky. Ministerstvo v rámci prípravy návrhov zmlúv má v praxi zaužívané znenie protikorupčnej doložky so sankciou možného odstúpenia od zmluvy v prípade, ak zástupca druhej zmluvnej strany alebo jeho podriadený ponúkne alebo dá úplatok komukoľvek, kto je súčasťou organizácie ministerstva alebo akémukoľvek podriadenému či zástupcovi ministerstva.

Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Stav opatrenia
3.3	Stanoviť a uplatňovať jednoznačné kritériá anonymizácie obsahu zverejňovaných zmlúv	Splnené

Spôsob splnenia: Ministerstvo pri anonymizovaní obsahu povinne zverejňovaných zmlúv postupuje podľa Inštrukcie č. 31/2011 k zverejňovaniu zmlúv, údajov o objednávkach a údajov o faktúrach Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorá v prílohe č. 2 upravuje pravidlá vykonávania anonymizácie podľa jasne určených kritérií. Všetci zamestnanci majú možnosť oboznámenia sa s týmto interným riadiacim aktom v zbierke inštrukcií na intranete alebo webovom sídle ministerstva.

Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Stav opatrenia
3.4	Pravidelne vyhodnocovať a v prípade potreby doplniť interný predpis o pravidlách prijímania a poskytovania darov a pohostení a iných úžitkov zamestnancami ministerstva	Nesplnené

Spôsob splnenia: Ministerstvo ešte v roku 2023 prijme nový interný riadiaci akt, ktorý bude upravovať problematiku konfliktu záujmov a tiež pravidlá prijímania a poskytovania darov (politika darov). Momentálne je v štádiu prípravy.

Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Stav opatrenia
4.1	Udržiavať systém protikorupčného vzdelávania a vyhodnocovať účinnosť vzdelávacích aktivít	Splnené

Spôsob splnenia: Ministerstvo v rámci školenia, resp. zvyšovania povedomia o opatreniach v oblasti prevencie korupcie, zásad integrity, konfliktov záujmov a oznamovania protispoločenskej činnosti vysvetľuje zamestnancom na praktických príkladoch riešenie etických dilem. V rámci každoročného prieskumu RPKP je vidieť zvýšenú iniciatívu zamestnancov vzhľadom na vyššiu účasť respondentov (nárast o 10%) pričom zamestnanci sa aj aktívne zapájali rôznymi návrhmi na zmenšenie prípadne odstránenie korupčných rizík, ktoré boli zapracované do aktualizovaného protikorupčného programu na rok 2023/24. V prípade nových zamestnancov sa plánuje v pravidelných intervaloch zvýšenie povedomia o prevencii korupcie, etike, integrite atď.

Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Stav opatrenia
4.2	Vypracovať a uplatňovať interný predpis o spôsoboch riešenia konfliktu záujmov	Nesplnené

Spôsob splnenia: Ministerstvo ešte v roku 2023 prijme nový interný riadiaci akt, ktorý bude upravovať konflikt záujmov a tiež pravidlá prijímania a poskytovania darov (politika darov). Momentálne je v štádiu prípravy.